

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W OPOCZNIE

Paweł Śpiewak

Opoczno, dnia 14 listopada 2023 r.

URZĄD MIEJSKI w Opocznie
BIURO OBSŁUGI INTERESANTA

Wpłynęło
dnia

15. 11. 2023

Ilość zał. L.p.dz. 32998

Podpis

Znak sprawy

Urząd Miejski w Opocznie
ul. Staromiejska 6
26-300 Opoczno

Nasz znak:	Or.002.4.2023	pismo z dnia:	16.10.2023 r.
Dot. sprawy nr:	BRM..033.118.2023		

W odpowiedzi na pismo znak: BRM.033.118.2023 z dnia 16.10.2023 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Opocznie przesyła informację dotyczącą stanu sanitarno - weterynaryjnego na terenie powiatu opoczyńskiego za okres 01.01.2023 r. – 30.09.2023 r.

Inspekcja Weterynaryjna funkcjonuje w oparciu o nw. ustawy:

1. Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2629, z późn. zm).
2. Ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 872).
3. Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1075).
4. Ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1149).
5. Ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1815).
6. Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1580).

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opocznie realizuje, nałożone na Inspekcję Weterynaryjną, zadania ustawowe z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

Zadania te realizowane są w szczególności poprzez:

- 1) zwalczanie:
 - a) chorób zakaźnych zwierząt, w tym zapobieganie wystąpieniu, wykrywanie i likwidowanie ognisk tych chorób,

- b) chorób zwierząt, które mogą być przenoszone na człowieka ze zwierzęcia lub przez produkty pochodzenia zwierzęcego lub biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących te choroby:
- obserwacje zwierząt w kierunku wścieklizny – 41 obserwacji;
- 2) monitorowanie chorób zakaźnych zwierząt zwalczanych z urzędu; przebadano:
- Gruźlica bydła – 3 303 zwierząt,
 - Bruceloza bydła – 1 616 zwierząt,
 - Enzootyczna białaczka bydła – 1 616 zwierząt,
 - Bruceloza owiec i kóz – 112 zwierząt,
 - Klasyczny pomór świń u świń i **dzików** – 12 świń i 27 dzików,
 - Pryszczycza bydła – 8 zwierząt,
 - Choroba pęcherzykowa świń – 8 zwierząt,
 - **ASF u dzików** – 475 dzików odstrzelonych i 16 dzików padłych,
 - **ASF u świń** – 86 świń padłych,
 - **Choroba Aujeszky'ego świń** – 623 świni,
 - **BSE** – 0 prób,
 - **Scrapie** – 25 owiec i 1 koza,
 - HPAI – 13 prób
 - IBR/IPV - 7 prób,
 - gorączka Q – 7 prób
 - Choroba niebieskiego języka – 14 prób
- 3) badanie zwierząt rzeźnych i innych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego
- w zakładach nadzorowanych:
 - a) świnię – 63 108 szt.
 - b) bydło – 1 813 szt.
 - c) owce i kozy – 98 szt.
 - w ubojach terenowych - na użytek własny:
 - a) świnię – 8 szt.
 - b) dziki – 84 szt;
- 4) przeprowadzanie:
- weterynaryjnej kontroli w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu;
 - kontroli identyfikacji i rejestracji zwierząt – 75 kontroli;
 - kontroli warunkowości – 7 kontroli
- 5) sprawowanie nadzoru nad:
- a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej:
 - 30 kontroli zakładów zatwierdzonych produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego,
 - 31 kontroli zakładów zarejestrowanych produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego,
 - 39 kontroli gospodarstw produkujących mleko surowe do skupu,

- b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego – 16 kontroli,
 - c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz:
 - Plan Urzędowej Kontroli Pasz w ramach Krajowego Monitoringu Pasz - 57 prób,
 - kontrola gospodarstw w zakresie stosowania pasz – 42 kontrole,
 - d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego – kontroli 6,
 - e) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt – 405 kontroli,
 - f) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt – 40 kontroli,
 - g) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie – 395 kontroli;
- 6) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt:
- 57 prób w monitoringu pasz,
 - 62 próby w monitoringu żywności pochodzenia zwierzęcego;
- 7) prowadzenie wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej, tj.:
- o występujących chorobach zakaźnych i zaraźliwych zwierząt,
 - o przemieszczaniu zwierząt,
 - o przesyłkach produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

W rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opocznie wg stanu na 30.09.2023 r.

znajdują się następujące podmioty, prowadzące działalność nadzorowaną:

- zakłady przetwórstwa mięsa czerwonego – 11,
- punkt skupu dziczyzny – 1,
- sprzedaż bezpośrednia – 7,
- rolniczy handel detaliczny – 73,
- transport środków spożywczych – 3,
- pośrednictwo w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego – 2,
- wytwarzanie produktów garmażeryjnych – 1,
- pakownia jaj – 1,
- punkty odbioru mleka – 22,
- punkty kopulacyjne – 14,
- punkty unasienniania zwierząt – 3,
- pośrednictwo w obrocie zwierzętami – 7,
- ферmy drobiu rzeźnego – 8,
- ферmy kur niosek – 1,
- środki transportu zwierząt – 12,
- zarobkowy przewóz zwierząt – 8,
- hodowla zwierząt akwakultury – 12,
- punkty obrotu paszami – 10,

- gospodarstwo pasieczne – 270 ,
- transport pasz – 4 ,
- wytwornie materiału paszowego –1,
- schronisko dla zwierząt – 1,
- zakłady wytwarzające karmy dla zwierząt towarzyszących – 5 ,
- transport ubocznych produktów zwierzęcych – 5,
- zbiornica włók zwierzęcych – 1,
- biogazownia – 0,
- koła łowieckie pozyskujące tusze zwierząt łownych na potrzeby własne – 10,
- targi, wystawy, konkursy – 4.

Pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej pozostają również gospodarstwa produkujące mleko surowe do skupu, których na dzień 30.09.2023 r. jest 611.

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła, brucelozy bydła i owiec oraz gruźlicy bydła uznajemy teren powiatu opoczyńskiego za wolny od ww. chorób. W związku z tym, monitoringiem w kierunku tych jednostek chorobowych objęte jest 1/5 stad bydła.

Powiat opoczyński uznany został także za wolny od wirusa choroby Aujeszky'ego i dnia 03 kwietnia 2013 r. wpisany do wykazu regionów wolnych. Wykaz ten znajduje się na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii (ścieżka dostępu: www.wetgiw.gov.pl → Zdrowie i ochrona zwierząt → Zwalczenie chorób zakaźnych → choroba Aujeszky'ego → wykaz regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszky'ego u świń) i umieszczone w nim są wszystkie regiony, które zostały uznane za wolne od tej choroby. W 2023 r. nie stwierdzono przypadków wystąpienia choroby Aujeszky'ego u świń na obszarze naszego powiatu.

W 2008 r. na terenie Rzeczypospolitej Polskiej został wdrożony program zwalczania choroby Aujeszky'ego u świń. Realizacja programu na terenie powiatu opoczyńskiego rozpoczęła się 20.05.2008 r. (na terenie całej Polski w latach 2008-2013). Prowadzenie monitoringu choroby Aujeszky'ego i uwolnienie Polski od tej choroby jest warunkiem handlu żywymi świniami oraz mięsem z krajami Unii Europejskiej.

W okresie od 01.01.2023 r. do 30.09.2023 r. r. zbadano 623 próby krwi od świń w kierunku choroby Aujeszky'ego. Na obecnym etapie realizacji programu w stadach świń prowadzone jest stałe monitorowanie choroby, które polega na 1-krotnym pobraniu krwi od świń 1 raz w roku.

Zgodnie z ust. 2.6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszky'ego u świń podstawą zwalczania choroby Aujeszky'ego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji epizootycznej w stadach zarodowych i stadach o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmożony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w świadectwo zdrowia zaopatruje się przesyłki:

1. świń wprowadzanych do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy;

2. świń przeznaczonych do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie i zawieszonych;
3. świń przeznaczonych do uboju ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1485, z późn. zm.).

I. Przemieszczanie świń oraz materiału biologicznego między stadami.

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz stada tuczników, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane świnię oraz ich materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego.

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzane świnię, które spełniają następujące wymagania:

1. są oznakowane, zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, oraz
2. pochodzą ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego.

Świnię wprowadzane do regionów uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń w celu hodowli lub produkcji muszą spełniać dodatkowe wymagania weterynaryjne określone w art. 1 decyzji Komisji 2008/185/WE.

II. Przemieszczanie świń do rzeźni.

Poddanie ubojowi świń pochodzących ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie lub zawieszzonego dokonuje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni. Posiadacz świń informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla siedziby stada o planowanym terminie przemieszczenia świń do rzeźni, a ten informuje o tym niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni.

Środki transportu, którymi dokonywany jest transport świń do rzeźni, powinny być oczyszczone i odkażone bezpośrednio przed i po transporcie. Dopuszcza się przewóz świń bezpośrednio do uboju w rzeźni ze stad podejrzanych o zakażenie oraz zawieszonych po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwie, w którym znajdują się stada o statusie urzędowo wolnym od choroby Aujeszkyego.

Świnię wprowadzane do regionów uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń w celu uboju muszą spełniać dodatkowe wymagania weterynaryjne określone w art. 2 decyzji Komisji 2008/185/WE.

SYTUACJA EPIZOOTYCZNA WZGLĘDEM ASF w powiecie opoczyńskim

W dniu 17 lutego 2014 roku na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pojawił się pierwszy przypadek afrykańskiego pomoru świń (ASF). Od tego czasu występowały kolejne przypadki ASF u dzików i ogniska ASF u trzody chlewnej.

Podsumowanie liczby przypadków i ognisk ASF w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

ROK	OGNISKA U DZIKÓW	OGNISKA U ŚWIŃ
2014	30	2
2015	53	1
2016	80	20
2017	741	81
2018	2 443	109
2019	2 477	48
2020	4 156	103
2021	3 214	124
2022	2 113	14
2023 (do 30 września)	2 205	27
SUMA:	17 512	529

ASF to wysoce zakaźna, wirusowa choroba, niebezpieczna dla trzody chlewnej i dzików, ale zupełnie niezaraźliwa dla człowieka.

W związku z jej wystąpieniem zostały podjęte restrykcyjne działania, m. in. ponowne wprowadzenie świadectw zdrowia dla świń na terenie całego kraju. Powstał też międzyresortowy zespół do zwalczania ASF, dzięki któremu zostały uszczelnione wschodnie granice Polski, które są jednocześnie zewnętrznymi wschodnimi granicami Unii Europejskiej. Istnieje jednak ciągle zagrożenie przedostawania się ASF z terytorium Ukrainy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej.

W Europie tereny dotknięte tą chorobą dzieli się (**zgodnie z OBECNĄ nomenklaturą**) na obszary objęte ograniczeniami:

- I (niebieski); dawniej obszar ochronny/żółty,
- II (różowy); dawniej obszar objęty ograniczeniami/czerwony i
- III (czerwony); dawniej obszar zagrożony/niebieski,

zgodnie z załącznikiem do *rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającego środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605.*

Ponadto w Polsce co roku wydawane jest rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, którym wprowadzany jest „Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”.

Celem zwalczania ASF jest zapobieganie szerzeniu się wirusa również u zwierząt dzikich.

Z dniem 18 grudnia 2019 roku dwie z ośmiu gmin na terenie powiatu opoczyńskiego (**Poświętne i Drzewica**) zostały objęte (zgodnie z ówczesną nomenklaturą) obszarem ochronnym (strefa żółta) w związku z występowaniem ASF – na podstawie *decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/2169 z dnia 17 grudnia 2019 r. zmieniającej załącznik do decyzji wykonawczej 2014/709/UE.*

Z dniem 18 lutego 2020 roku trzy spośród ośmiu gmin na terenie powiatu opoczyńskiego (**Poświętne, Drzewica i Opoczno**) zostały objęte (zgodnie z ówczesną nomenklaturą) obszarem objętym ograniczeniami (strefa czerwona) w związku z występowaniem ASF, natomiast pięć pozostałych gmin (Białaczów, Mniszków, Żarnów, Sławno i Paradyż) znalazły się w obszarze ochronnym (strefa żółta) – na podstawie *decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2020/220 z dnia 17 lutego 2020 r. zmieniającej załącznik do decyzji wykonawczej 2014/709/UE*.

Z dniem 3 lutego 2021 roku cztery spośród ośmiu gmin na terenie powiatu opoczyńskiego (**Poświętne, Drzewica, Opoczno i Białaczów**) zostały objęte obszarem objętym ograniczeniami (strefa czerwona) w związku z występowaniem ASF, natomiast reszta gmin (**Mniszków, Żarnów, Sławno i Paradyż**) pozostały w obszarze ochronnym (strefa żółta) – na podstawie *decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/123 z dnia 2 lutego 2021 r. zmieniającej załącznik do decyzji wykonawczej 2014/709/UE*.

Z dniem 15 kwietnia 2021 roku weszło w życie *rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 r. ustanawiające szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń*, zgodnie z którym gminy:

- **Mniszków, Paradyż, Sławno oraz Żarnów** – znalazły się w obszarze objętym ograniczeniami I/niebieskim;
- **Białaczów, Drzewica, Opoczno oraz Poświętne** – znalazły się w obszarze objętym ograniczeniami II/różowym.

Z dniem 6 czerwca 2023 roku powiat opoczyński w całości został włączony w obszar objęty ograniczeniami I w związku z występowaniem ASF – na podstawie *rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1080 z dnia 2 czerwca 2023 r. zmieniającego załącznik I do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/594 ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń*.

Żadna z w/w zmian w zakresie regionalizacji nie miała miejsca z powodu stwierdzenia wystąpienia ASF w powiecie opoczyńskim.

Od 26 października 2023 r., zgodnie z *rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2023/2421 z dnia 24 października 2023 r. zmieniającym załączniki I i II do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/594 ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń*, powiat opoczyński położony jest poza obszarami objętymi ograniczeniami w związku z występowaniem ASF.

W związku z lawinowym wzrostem liczby przypadków ASF w roku 2017 i 2018 w Polsce wprowadzono odstrzały sanitarne dzików na obszarach o zwiększonym ryzyku jego wystąpienia.

W powiecie opoczyńskim w ramach odstrzałów sanitarnych zarządzanych w drodze rozporządzeń Wojewody Łódzkiego na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt odstrzelono:

- od stycznia do września 2023 r. odstrzelono łącznie **285 dzików**.

Z uwagi na duże zagrożenie związane z możliwością wystąpienia afrykańskiego pomoru świń Powiatowy Lekarz Weterynarii w Opocznie prowadzi systematycznie szkolenia i akcje informacyjne dla hodowców, myśliwych, lekarzy weterynarii oraz dla przedstawicieli gmin i sołectw, celem rozpowszechniania wiedzy na temat choroby.

Od kwietnia 2018 r. prowadzone są kontrole spełnienia zasad bioasekuracji w gospodarstwach, w których utrzymywane są świny – do dnia 30.09.2023 roku w powiecie opoczyńskim przeprowadzono łącznie 249 takich kontroli.

Obowiązki weryfikowane w toku w/w kontroli określono w przepisach unijnych i krajowych, w szczególności w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 roku w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

W przypadkach stwierdzenia w trakcie kontroli, że w gospodarstwie nie były przestrzegane zasady bioasekuracji, wydane zostają decyzje administracyjne, nakazujące w krótkim czasie usunięcie uchybień. Wykonanie wydanych zaleceń sprawdzane jest w trakcie kontroli sprawdzających, po upływie wskazanego terminu. Należy bowiem mieć na uwadze, że przenoszenia wirusa ASF do stad świń utrzymywanych w gospodarstwach dokonują w głównej mierze ludzie i od ich świadomości i odpowiedzialności zależy bezpieczeństwo i zdrowie tych zwierząt.

Pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Opocznie prowadzą również kontrole targowiskowe żywności pochodzenia zwierzęcego, w celu ewentualnego wykluczenia z obrotu środków spożywczych, mogących stanowić źródło zakażenia afrykańskim pomorem świń.

W latach 2016 i 2017 w naszym kraju wystąpiła wysoce zjadliwa grypa ptaków (HPAI), która jest bardzo groźna dla ptaków dzikich i dla drobiu, gdyż bardzo łatwo się rozprzestrzenia i bardzo szybko się rozwija.

W roku 2018 i 2019 przypadków tej choroby nie odnotowano, jednak każdego roku w okresie migracji ptaków wzrasta ryzyko pojawienia się wirusa HPAI na terenie Polski.

W 2022 roku na terytorium Polski stwierdzono 68 ognisk grypy ptaków u drobiu oraz 96 przypadków tej choroby u dzikiego ptactwa, przy czym na obszarze powiatu opoczyńskiego nie stwierdzono ognisk i przypadków wirusa HPAI.

Do 30 września 2023 roku na terytorium Polski stwierdzono 61 ognisk grypy ptaków u drobiu oraz 138 przypadków tej choroby u dzikiego ptactwa.

W 2023 r. w powiecie opoczyńskim stwierdzono przypadki wysoce zjadliwej grypy ptaków u ptaków z gatunku mewa śmieszka.

Ze względu na bardzo poważne, negatywne skutki gospodarczo - finansowe, jakie powoduje wysoce zjadliwa grypa ptaków dla regionów, w których się pojawia, podlega ona szczególnym zasadom zwalczania, uregulowanym zarówno przez prawo unijne jak i krajowe. Zasady te określają:

1) unormowania unijne:

- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania (Dz. Urz. UE. L. z 2020 r., Nr 174),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt ("Prawo o zdrowiu zwierząt") (Dz. Urz. UE. L. z 2016 r., Nr 84, z późn. zm.),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów dotyczących zapobiegania chorobom oraz ich zwalczania do kategorii chorób umieszczonych w wykazie oraz ustanawiające wykaz gatunków i grup gatunków, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób umieszczonych w tym wykazie (Dz. Urz. UE. L. z 2018 r., Nr 308);

2) unormowania krajowe:

- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie zwalczania grypy ptaków (Dz. U. z 2007 r. Nr 239, poz. 1752);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. z 2022 r. poz. 768).

Obowiązki hodowców drobiu określa wspomniane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2022 roku w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. z 2022 r. poz. 768), obowiązujące od 7 maja 2022 roku do chwili obecnej.

W sytuacji odnotowania realnego zagrożenia wystąpienia ptasiej grypy Inspekcja Weterynaryjna podejmuje kontrole realizacji nakazów i zakazów wynikających z tych przepisów. Należy przy tym pamiętać, że za ich nieprzestrzeżenie przewidziane są sankcje w postaci bardzo wysokich kar finansowych.

W roku 2022 roku na terenie województwa łódzkiego w powiatach: opoczyńskim, rawskim i tomaszowskim przeprowadzono wiosenną i jesienną akcję szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliźnie. Akcje przeprowadzono metodą zrzutów z samolotów przynęt zawierających szczepionki przeciwko wściekliźnie. W ramach monitoringu skuteczności przeprowadzonych szczepień w roku 2022 przebadano łącznie 42 lisy z powiatu opoczyńskiego, natomiast w 2023 roku (do 30 września) przebadano 18 lisów.

Na dzień dzisiejszy powiat opoczyński jest wolny od zakaźnych i zaraźliwych chorób zwierząt.

Od roku 2023 na terenie powiatu opoczyńskiego prowadzone są kontrole warunkowości w obszarach: zdrowie zwierząt (weryfikowane są wymagania dotyczące zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa żywności i pasz) oraz dobrostan zwierząt.

Raporty z czynności kontrolnych sporządzone podczas kontroli w gospodarstwie wprowadzane są do systemu IRZPlus prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Na podstawie informacji zawartych w raportach Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ustala wysokość przyznawanych płatności dla kontrolowanych producentów.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. weszły w życie akty prawne umożliwiające rejestrację rolniczego handlu detalicznego, w tym przede wszystkim ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie

niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1961) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2159).

Tym samym od dnia 1 stycznia 2017 r. podmioty, w tym rolnicy prowadzący gospodarstwa rodzinne mogą rozpocząć działalność w ramach takiego handlu po uprzedniej rejestracji (bez obowiązkowego zatwierdzenia) u powiatowego lekarza weterynarii (produkty pochodzenia zwierzęcego lub żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, tj. żywność złożona) lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego (żywność pochodzenia niezwierzęcego). W tym celu należy złożyć odpowiedni wniosek do ww. organów urzędowej kontroli żywności. Szczegółowe informacje na temat procesu rejestracji rolniczego handlu detalicznego można uzyskać u właściwego ze względu na siedzibę zakładu lub miejsce prowadzenia działalności powiatowego lekarza weterynarii lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Rolniczy handel detaliczny (RHD) to jedna z form handlu detalicznego, dla której w polskim porządku prawnym przyjęto odrębne uregulowania w zakresie nadzoru organów urzędowej kontroli żywności oraz wprowadzono określone preferencje podatkowe. W ramach takiego handlu możliwe jest m.in. przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności konsumentom końcowym. Warunkiem jest to, że taka żywność musi pochodzić w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu, a sprzedaż odbywa się z zachowaniem limitów wskazanych w ww. rozporządzeniu oraz limitu przychodów z takiej sprzedaży do kwoty 40 000,00 zł, o ile producent chce korzystać z preferencji podatkowych. Wprowadzenie przepisów dotyczących rolniczego handlu detalicznego zostało nagłośnione przez media i przez organizacje działające na rzecz rolnictwa w Polsce, aby rolnicy mogli uzyskać informacje o możliwości prowadzenia tego rodzaju działalności. Jednak na terenie naszego powiatu zainteresowanie tą formą sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z gospodarstw rolniczych, jest niewielkie.

Zatwierdził:

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Opocznie

14. 11. 2023

lek. wet. Paweł Śpiewak

